

Ìwé Dániélì — Nọmbà Mèrìnlélógójì

Sí sí Òtító Payá: Èkún Àárín Òru, Ipò Ìslámù, àti Ìlànà Ìdánwò Ikeyìn ní Àwọn Ojò Ikeyìn

Jeff Pippenger

2024-01-13

Ìmúgbòrò ìmò tí a mú jáde nígbà tí a tú ìran Odò Ulai sílẹ̀ ní ọdún 1798, mú ìlànà àdánwò kan jáde tí ó dé ibi gíga jùlọ̀ rẹ̀ nínú ìṣipopada Igbe Àárín Òru ní ọdún 1844. Igbe Àárín Òru ti àwọn ojò ikeyìn, tí a n tú sílẹ̀ bá yí, ni a ti sojú rẹ̀ nípasẹ̀ itàn nàà, ó sì ní nínú rẹ̀ gan-an àwọn òtító àdánwò kan nàà ti itàn nàà, nítorí ìhìnre Igbe Àárín Òru tí a n tú sílẹ̀ bá yí jẹ́ imúpadàbò àwọn iyebiye Miller.

“Àwọn òtító tí a gbà ní ọdún 1841, ‘42, ‘43, àti ‘44 ni a gbòdò n kẹkọ̀ọ̀ bá yí, kí a sì máa kéde wọn. Àwọn ìránṣe àngeli kí ní, kejì, àti kẹta ni a óò kéde ní ojò iwájú pẹ̀lú ohùn rara. A óò fi wọn hàn pẹ̀lú ipinnu gidi àti nínú agbára Èmí.” Manuscript Releases, volume 15, 371.

Kókó-òrò pàtàkì nínú ìránṣe àṣotẹ̀lẹ̀ Èkún Òru ti àkókò wa ni ipa ti Islamu ti ègbé kẹta. Gbogbo ègbé mēta ti Islamu ni a ṣáfihàn lórí àwọn tábilì méjèjì ti Hábakúkù. Ìhìn iṣe Èkún Òru ti àwọn ojò ikeyìn bèrè sí í tú ididì rẹ̀ ní àkókò ìrèwèsì ojò kẹtálá, oṣu keje, ọdún 2020, nígbà tí àkókò idúró ti àwọn ojò ikeyìn dé. Gégé bí ìhìn iṣe Èkún Òru nínú itàn àwọn Millerite, bèrè ni ìhìn iṣe àwọn ojò ikeyìn n dàgbà ní ilosiwájú tí yóò fi dé ibi tí àpẹjọ ibùdó Exeter sojú. Ní àyè yẹn, àwọn wúndiá yálá ní òróró, tàbí wọn kò ní í.

Ìkédé ègbé tí Aísáyà so lé àwọn ọkúnrin èlégàn tí n ṣákoso àwọn èniyàn Jerusalemu, fi hàn pé ìran nàà ti di sí àwọn ọmùtí Efraimu bí iwé tí a di mó. Nínú esè Aísáyà nàà, iṣe yíyí àmì Sátáni padà sí àmì ti Olorun, gégé bí a ti se é nínú itàn Adventism, ni a ó kà sí amò amòkòkò. Iṣe nàà ni fifi itumò “ojoojúmọ” múlẹ̀ gégé bí àmì Kristi, nígbà tí ó jẹ́ àmì Sátáni. Nígbà tí Dániélì lo ọrò nàà “tamid” gégé bí àmì esin kẹfẹ́rì, ó yàn ọrò nàà fún ètè àmì kan, nítorí ọrò nàà tùmò sí “àidáké”.

Àwọn agbára mēta wà tí n darí ayé lo sí Armageddon, àkókò nínú àwọn agbára mēteṣeta nàà sì ni dragoni nàà (esin àwọn keferi). Dragoni nàà bèrè ogun rẹ̀ sí Olorun ní ọrun. Dragoni nàà n bá ogun nàà lo tí dé ọpin egberún ọdún nàà, nígbà tí a ó sì pa á run nígbèyìn.

Nígbà tí egberún ọdún nàà bá sì parí, a ó tú Sátáni kúrò nínú túbú rẹ̀, yóò sì jáde lo láti tan àwọn orílẹ̀-èdè tí n bẹ ní igun mēreṣerin ayé jẹ, Gogú àti Mágogú, láti kó wọn jo sí ogun: iye wọn sì dàbí iyanrìn etí òkun. Wọn sì gòkè lo lórí fifẹ̀ ayé, wọn sì yí ibùdó àwọn eni mímọ̀ ká, àti ilú àyànfẹ̀ nàà: iná sì sòkalẹ̀ láti ọdò Olorun láti ọrun wá, ó sì run wọn. A sì so esù tí ó tàn wọn jẹ́ sínú adágún iná àti imí-ojo, níbi tí eranko nàà àti wólíi èké nàà wà, a ó sì máa jẹ́ wọn níyà lósàn-án àti lóru tí lée àti lée. Ìfihàn 20:7–10.

Èranko nàà (ijoba pòòpù) tí ó jẹ́ èkejì nínú agbára mēteṣeta tí n darí ayé lo sí Amageddoni, àti wólíi èké nàà (Orílẹ̀-Èdè Amèríkà) eni kẹta nínú agbára mēteṣeta wónyí, àwọn méjèjì farahàn nínú itàn léyìn itàn agbélébùú, àti pé a pa àwọn méjèjì run ní Ìbò Wíwá Kejì ti Kristi.

A si mú ẹranko náà, àti pẹ̀lú rẹ̀ ni wòlù èké náà, ẹ̀ni tí ó ẹ̀ ẹ̀wọ̀n isẹ̀ àmì níwájú rẹ̀, ẹ̀yí tí ó fi tan ẹ̀wọ̀n tí ó ti gba àmì ẹ̀ranko náà jẹ̀, àti ẹ̀wọ̀n tí ń bọ̀rí fún ẹ̀wọ̀rán rẹ̀. A sọ ẹ̀wọ̀n méjèjì wo inú adágún iná tí ń jó pẹ̀lú imí-òfìin láàyè. Ìfihàn 19:20.

Nígbà tí Dániẹ̀lì yan ọ̀rọ̀ Héberù náà “àìdákẹ̀” gégẹ̀ bí àmì isàpẹ̀ẹ̀ ẹ̀sìn keferi (Sátàni), ó yan ọ̀rọ̀ kan tí ó fi hàn pé Sátàni ni ẹ̀ni tí ó ti máa ń jagun sí Ọ̀lọ̀run láìdákẹ̀. Àwọ̀n agbára méjì yòókù jẹ̀ aláṣiṣẹ̀ nínú ogun wọ̀n sí Ọ̀lọ̀run fún ẹ̀wọ̀n àkókò tí a ti pátó sọ̀ nìkan. Yíyan Dániẹ̀lì sí ọ̀rọ̀ náà “tamid” (àìdákẹ̀) jẹ̀ ní imọ̀ràn pátápátá, ó sì péye.

Bí itàn Aísáyà nípa ẹ̀gbé lóri ẹ̀wọ̀n tí Olúwa da ẹ̀mí oorun jinlẹ̀ sí, tí ó sì pa ojú wọ̀n mò, ẹ̀ ń bá a lọ láti orí kẹ̀tadinlọ̀gbọ̀n sí orí ogbọ̀n, ó kòwé pé:

Nisinsin yí, lo, ko ọ síwájú wọ̀n sórí tábilì, kí o sì sàkọ̀silẹ̀ rẹ̀ sínú iwé kan, kí ó lè wà fún àkókò tí ń bọ̀ títí láé àti láéláé: Nítorí ẹ̀yí jẹ̀ ẹ̀niyàn ọ̀lọ̀tẹ̀, ọ̀mọ̀ èké, ọ̀mọ̀ tí kò fẹ̀ gbọ̀ òfin Olúwa: Tí ń sọ̀ fún ẹ̀wọ̀n aríran pé, Ẹ̀ má ẹ̀ ríran; àti fún ẹ̀wọ̀n wòlù pé, Ẹ̀ má ẹ̀ sọ̀ ohun tí ó tò fún wa ní àsọtẹ̀lẹ̀, ẹ̀ bá wa sọ̀ ohun dídán, ẹ̀ sọ̀ ẹ̀tàn ní àsọtẹ̀lẹ̀: Ẹ̀ kúrò ní ọ̀nà, ẹ̀ yà kúrò lójú ọ̀nà, ẹ̀ mú kí Ẹ̀ni Mímọ̀ Ísírẹ̀lì kúrò níwájú wa. Nítorí náà báyii ni Ẹ̀ni Mímọ̀ Ísírẹ̀lì wí pé, Nítorí ẹ̀yin gàn ọ̀rọ̀ yí, tí ẹ̀ sì gbẹ̀kẹ̀ lẹ̀ ininilára àti iwà àitọ̀, tí ẹ̀ sì fi ara yín lé e lóri: Nítorí náà ẹ̀sẹ̀ yí yòò jẹ̀ fún yín bí ifojúdi tí ó ti ẹ̀tán láti wó lulẹ̀, tí ó ń rú jáde nínú ògiri gíga kan, ẹ̀yí tí iwópalè rẹ̀ yòò dé lójijì ní isẹ̀jú kan. Yòò sì fọ̀ ọ̀ bí fífọ̀ ohun èlò amọ̀kòkò tí a fọ̀ sí wẹ̀wẹ̀; kì yòò dá a sí: bẹ̀ ẹ̀ ni a kì yòò rí àjàkù kan nínú ifọ̀ rẹ̀ láti fi mú iná láti ojú iná, tàbí láti fi gbé omi jáde nínú kòtò. Nítorí báyii ni Olúwa Ọ̀lọ̀run, Ẹ̀ni Mímọ̀ Ísírẹ̀lì, wí; Nínú ipadàbọ̀ àti isinmi ni a ó fi gbà yín là; nínú idákẹ̀jẹ̀ àti nínú igbẹ̀kẹ̀lẹ̀ ni agbára yín yòò wà: sùgbọ̀n ẹ̀yin kò fẹ̀. Isaiah 30:8–15.

“Àkọ̀silẹ̀” tí a kọ̀, ni ẹ̀wọ̀n àkọ̀silẹ̀ tí ó wà nínú Habakuku orí kejì, tí a ẹ̀ kí ẹ̀wọ̀n tí ó bá ka wọ̀n lè “sàré” kí wọ̀n sì tan ihìn náà kálẹ̀. “Ìwé” tí ó ẹ̀ “àkíyèsí” “àkọ̀silẹ̀” náà ni Habakuku. “Àkọ̀silẹ̀” láti inú “ìwé” Habakuku, dúró fún ilàna idánwò kan tí ń fi “àwọ̀n ẹ̀niyàn ọ̀lọ̀tẹ̀, ẹ̀wọ̀n ọ̀mọ̀ èké, ẹ̀wọ̀n ọ̀mọ̀ tí kì yòò gbọ̀ òfin Oluwa” hàn. “Àwọ̀n ẹ̀niyàn ọ̀lọ̀tẹ̀” tí wọ̀n kò láti “gbọ̀,” ni ẹ̀wọ̀n tí ó wà nínú Jeremiah tí wọ̀n kò láti gbọ̀ ohun ipè kàkàkí olùṣọ̀.

Pẹ̀lú ẹ̀yí, mo sì fi ẹ̀wọ̀n aláṣọ̀ lóri yín, ní wíwí pé, Ẹ̀ fetí sí ohùn ipè. Sùgbọ̀n wọ̀n ní, Àwa kì yòò fetí sí i. Jeremiah 6:17.

Àwọ̀n ọ̀lọ̀tẹ̀ ni ẹ̀wọ̀n tí ó wà nínú itàn Isaiah, àti pẹ̀lú nínú itàn Kristi, tí kò fẹ̀ gbọ̀.

Ó sì wí pé, Lo, kí o sì sọ̀ fún ẹ̀wọ̀n ẹ̀niyàn yí pé, Dájúdájú ẹ̀ ọ̀o máa gbọ̀, sùgbọ̀n ẹ̀ kì yòò yé e; dájúdájú ẹ̀ ọ̀o máa rí, sùgbọ̀n ẹ̀ kì yòò fojú mò ọ̀. Mú ọ̀kàn ẹ̀wọ̀n ẹ̀niyàn yí sanra, kí o sì mú etí wọ̀n wúwo, kí o sì pa ojú wọ̀n dé; kí wọ̀n má bà a fi ojú wọ̀n ríran, kí wọ̀n má bà a fi etí wọ̀n gbọ̀, kí wọ̀n má bà a fi ọ̀kàn wọ̀n yé e, kí wọ̀n sì yípadà, kí a sì mú wọ̀n lárada. Isaiah 6:9, 10.

Àwọ̀n ọ̀lọ̀tẹ̀ adití ti Isaiah lè “gbọ̀,” sùgbọ̀n wọ̀n kò “gbọ̀,” ikọ̀silẹ̀ wọ̀n láti “gbọ̀” sì fi hàn pé wọ̀n “kò yé e.” Àwọ̀n ẹ̀ni búburú Danieli ni, tí wọ̀n sì tún jẹ̀ ẹ̀wọ̀n wúndiá aṣiwèrè ti Matteu, ni wọ̀n kò lóye imúgbòrò imò tí a sàpẹ̀ẹ̀ rẹ̀ lóri “tábilì” tí a sì ẹ̀ àkíyèsí rẹ̀ nínú “ìwé” Habakkuk. Bí ẹ̀wọ̀n ọ̀lọ̀tẹ̀ adití Isaiah bá fẹ̀ gbọ̀, a lè yí wọ̀n pada, a sì lè mú wọ̀n lárada, sùgbọ̀n ọ̀kàn wọ̀n ti sanra, nítorí náà wọ̀n kò lè lóye iránṣẹ̀ Ẹ̀kún Ọ̀gánjọ̀ Ọ̀ru. Jesu pèsè ẹ̀lẹ̀rìi kejì nípa ẹ̀wọ̀n ọ̀lọ̀tẹ̀ adití náà.

Àwọn ọmọ-ẹyin sì wá, wọn sì wí fún un pé, Kí ló dé tí iwọ fi n bá wọn sọrò nípa òwe? Ó sì dáhùn, ó wí fún wọn pé, Nítorí a ti fi fún yín láti mọ àwọn ohun ijìnlẹ̀ ijòba ọrun, sùgbón fún wọn, a kò fi í fún wọn. Nítorí ẹni tí ó bá ní, a ó fi fún un, yòò sì ní ní ọpọ̀lopọ̀; sùgbón ẹni tí kò bá ní, àní ẹyí tí ó ní nàà ni a ó gbà kúrò lódò rẹ. Nítorí nàà ni mo ẹ n bá wọn sọrò nípa òwe: nítorí pé bí wọn tilẹ̀ n ríran, wọn kí í rí; bí wọn tilẹ̀ n gbọ, wọn kí í gbọ, bẹẹ ni wọn kí í yé wọn. Àsọtẹlẹ̀ Esaia sì ẹ nípa wọn, ẹyí tí ó wí pé, Ní gbígbọ̀ ni ẹyin yòò gbọ, ẹ kò sì ní yé e; ní rírí ni ẹyin yòò rí, ẹ kò sì ní fojú mọ ọ: nítorí ọkàn àwọn ẹniyàn yí tí di tútù, etí wọn sì sọrò láti fi gbọ, wọn sì ti pa ojú wọn; kí wọn má bà a fi ojú wọn rí, kí wọn má sì fi etí wọn gbọ, kí wọn má sì fi ọkàn wọn yé e, kí wọn sì yípadà, kí n lè wo wọn sà. Sùgbón alábùkún ni ojú yín, nítorí wọn n ríran; àti etí yín, nítorí wọn n gbọ. Nítorí lóòótọ̀ ni mo wí fún yín pé, ọpọ̀ wòlì àti àwọn olódodo ẹniyàn ti fẹ̀ rí àwọn nnkan wònyí tí ẹyin n rí, wọn kò sì rí wọn; àti láti gbọ̀ àwọn nnkan wònyí tí ẹyin n gbọ, wọn kò sì gbọ̀ wọn. Matteu 13:10–17.

Àwọn ọlọgbón ló n lóye àṣírí àwọn òwe àpẹjúwe, ẹyí tí í ẹ ọ̀títọ̀ tí a fi ilà lé ilà hàn. A bùkún fún àwọn ọlọgbón nítorí wọn n rí, wọn sì n gbọ; àwọn ọlọgbón àti àwọn ẹni ibùkún nàà ni a Ẹ̀pẹ̀rẹ̀ wọn méjèjì nínú Dániẹ̀lì orí kejilá. “Àwọn ọlọgbón” ni àwọn tí n lóye (pẹ̀lú ọkàn wọn) imúgbòòrò imọ, tí a Ẹ̀pẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nípasẹ̀ “tábìlì” tí a ti ẹ̀ àkíyèsí rẹ̀ nínú “iwé” Hábákúkù, “àwọn ẹni ibùkún” sì ni àwọn tí n dúró dè.

Ó sì wí pé, Maa lọ ní ọ̀nà rẹ, Dániẹ̀lì: nítorí a ti pa àwọn ọ̀rọ̀ nàà mọ, a sì ti fi èdìdì dì wọn títí di àkókò ọ̀pín. Ọ̀pọ̀lopọ̀ ni a ó sọ di mímọ, a ó sì sọ wọn di funfun, a ó sì dán wọn wò; sùgbón àwọn ẹni búburú yòò máa hùwà búburú: kò sí ẹni búburú kankan tí yòò lóye; sùgbón àwọn ọlọgbón yòò lóye. Àti láti àkókò tí a ó ti mú ẹ̀bọ̀ ojoojúmọ̀ kúrò, tí a sì gbé ohun írira tí n mú idahoro kalẹ, ojọ̀ ẹgbẹ̀rún kan ó lé igba méjì ó lé aadorun-ún ni yòò wà. Alábùkún fún ẹni tí ó dúró tí, tí ó sì dé ojọ̀ ẹgbẹ̀rún kan ó lé ọ̀dúnrún mẹ̀ta ó lé mārùn-ún-dín-lọgbón. Dániẹ̀lì 12:9–13.

Àwọn ọmọlẹ̀yìn Miller lóye rẹ̀ dáadàa pé ojọ̀ ẹgbẹ̀rún kan, ọ̀dúnrún mẹ̀ta, àti mārùndínlọgbón nàà bèrẹ̀ nígbà tí a “mú ibòrìṣà kúrò” (“írúbo ojoojúmọ̀”), ní ọ̀dún 508. A ẹ̀ ilé rí ibùkún fún àwọn tí wọn n dúró de e ní ọ̀dún 1843. Ọ̀rọ̀ nàà “cometh” nínú àyọkà nàà tùmọ̀ sí “fowọ̀ kan.” Ọ̀dún 1843 “fowọ̀ kan” ọ̀dún 1844 nígbà tí ó parí. Nígbà tí ọ̀dún 1843 parí, “àkókò idádúró” ti Habakuku dé, a sì kéde ibùkún lóri àwọn tí wọn dúró gégẹ̀ bí a ti pa á lase nínú “iwé” tí ó ẹ̀ àkíyèsí “àwọn tábìlì.” “Iwé” Habakuku pa á lase fún àwọn ẹniyàn láti “dúró” de iran nàà.

Dániẹ̀lì tọka sí itàn ọ̀dún 1798 (àkókò ikeyin), nígbà tí a tú èdìdì iwé rẹ̀ sílẹ̀, nígbà nàà ni a sì mú ilàna idánwò igbésẹ̀ mẹ̀ta jáde (a sọ di mímọ, a sì ẹ̀ di funfun, a sì dán wò). Ilàna nàà dé sí iparí rẹ̀ nínú ifarahàn itàn àṣírí tí àrá méje. Itàn àṣírí nàà ni àmì-ọ̀nà ọ̀títọ̀ mẹ̀ta, tí idààmú àkókó, ihinrere Igbe Ọ̀gànjọ̀ àti idààmú nílá n sojú fún. Ibùkún didé sí idààmú àkókó n sojú fún ilàna idánwò igbésẹ̀ mẹ̀ta ní ọ̀pín itàn 1798 títí dé 1844.

Itàn ọ̀dún 1798 títí dé idààmú nílá ti 1844, jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ itàn ọ̀dún 1989 títí dé ọ̀fín Ojọ̀ Àikú tí ó súnmọ̀ dé. Ibùkún kan ni a ti sèlérí fún àwọn tí n dúró de iran nàà, tí ó bèrẹ̀ sí í fà pé ní idààmú àkókó. “Àwọn ọlọgbón” nínú Danieli orí kejilá ni àwọn tí a “bù kún,” tí wọn sì “n dúró.” Àwọn ẹniyàn búburú ni àwọn tí kí í “gbọ” pẹ̀lú ọkàn wọn, tí wọn kí í sì “rí.” Gbogbo írírí iṣisẹ̀ Millerite ni a sàkópọ̀ sínú àwọn ẹ̀sẹ̀ mērin Danieli, àti pé àwọn ẹ̀sẹ̀ wònyí pẹ̀lú n sàfihàn itàn ididi àwọn ẹgbẹ̀rún

méjilélógójì àti ẹgbẹ̀rún méréin.

Ìtàn mímọ́ tí a sàfihàn nínú àwọn ẹ̀sẹ̀ méréin wònyí dá lóri òye ibísí imò tí a sàpẹ̀pẹ̀ lóri àwọn tábilì Hábákúkù, àti ibísí imò tí Jésù tọ́ka sí bí Ó ti n kòni nípasẹ̀ ọ̀nà ilà lóri ilà. Ó gbé àkàwé kalẹ̀ léyìn àkàwé, kí Ó lè sàlàyé ohun ìjìnlẹ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ fún “àwọn ọ̀lọgbọ̀n.” “Àwọn búburú” nínú Dániẹ̀lì méjilá kò lóye, àti nínú 2 Tessalonika, orí kejì, àilóye wọn ni a sàfihàn gégé bí ikóriira òtító, èyí tí ó mú itànje líle wá. Òtító tí àwọn búburú kò fẹ̀ràn nínú lẹ̀tà Pọ̀òlù ni “ẹ̀bọ̀ ìgbà gbogbo,” àti nínú àwọn ẹ̀sẹ̀ méréin Dániẹ̀lì, òtító àsọtẹ̀lẹ̀ tí a fi pátó mọ̀ ni “ẹ̀bọ̀ ìgbà gbogbo.”

Jésù sọ fún àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yin náà pé a búkún fún wọn, nípa bẹ̀ẹ̀ sí ni ó fi n fi wọn wé àwọn tí ó wà nínú Isaiah tí wọn kò láti rí àti láti gbọ̀, kí wọn lè yípadà. Àwọn tí a búkún fún nínú Danieli orí kejilá ni àwọn tí n dúrò. Àwọn ẹ̀sẹ̀ méréin nínú Danieli orí kejilá, àti pẹ̀lú ìmúṣẹ̀ àwọn ẹ̀sẹ̀ wònyí nínú itàn àwọn Millerite, àti pẹ̀lú iyàtò Isaiah sí ẹgbé kan tí ó kò láti gbọ̀ àti láti rí, àti pẹ̀lú iyàtò kan náà gan-an láàárín ẹgbé méjèjì láti ọ̀dọ̀ Kristi, gbogbo wọn n tọ́ka síwájú sí itàn ikòkò tí ará méje tí ó dé ní July 18, 2020. Ilànà idánwò ikeyin nínú itàn Millerite tí ó bẹ̀rẹ̀ ní ibànújẹ̀ àkókò ni a tún n ẹ̀ báyií. Àwọn kan yòò rí, àwọn miiran sì yòò kò láti rí.

“Gbogbo àwọn iránsẹ̀ ọ̀rọ̀ tí a fi fúnni láti ọ̀dún 1840–1844 ni a gbọ̀dọ̀ mú ní agbára báyií, nítorí ọ̀pọ̀ èniyàn ni wọn ti pàdánù itónisọ̀nà wọn. Àwọn iránsẹ̀ ọ̀rọ̀ náà gbọ̀dọ̀ lọ sí gbogbo àwọn ijọ.

“Kristi sọ pé, ‘Ibùkún ni fún ojú yín, nítorí wọn n ríran; àti fún etí yín, nítorí wọn n gbọ̀. Nítorí lóòdótó ni mo wí fún yín, pé ọ̀pọ̀ wòlì àti olódodo èniyàn ti fẹ̀ràn láti rí àwọn ohun wònyí tí ẹ̀yin n rí, sùgbọ̀n wọn kò rí wọn; àti láti gbọ̀ àwọn ohun wònyí tí ẹ̀yin n gbọ̀, sùgbọ̀n wọn kò gbọ̀ wọn’ [Matthew 13:16, 17]. Ibùkún ni fún àwọn ojú tí wọn rí àwọn ohun tí a rí ní 1843 àti 1844.

“A fi ọ̀rọ̀ náà fúnni. Kò sì yẹ̀ kí idádúró kankan wà nínú pípapadà ọ̀rọ̀ náà, nítorí àwọn àmì àkókò n ẹ̀; isẹ̀ iparí gbọ̀dọ̀ jẹ̀ kí a ẹ̀ é. Isẹ̀ òlá kan ni a ó ẹ̀ ní àkókò kúkú. Láipé, nípa ipènjà Ọ̀lọrun, a ó fi ọ̀rọ̀ kan hàn tí yòò pọ̀ sí i di igbe òlá. Nígbà náà ni Dániẹ̀lì yòò dúrò ní ipò tire, láti fi ẹ̀rì rẹ̀ hàn.” Manuscript Releases, volume 21, 437.

Àwọn ángẹ̀lì ni wọn dari William Miller láti lóye pé “ojoojúmọ́,” jẹ̀ ààmì Romu keferi. Sister White jẹ̀rì tààrà pé ó tọ́ nínú imò yẹn. Imò yẹn tí a sàfihàn lóri “àwọn tábilì” tí a mẹnù kàn nínú “iwé” Hábákúkù, jẹ̀ “fún àkókò tí n bọ̀.” Ìyísilẹ̀ “iwé” yẹn fi “àwọn ọ̀mọ ọ̀lọ̀tẹ̀, irọ̀” hàn. “Àwọn ọ̀mọ” jẹ̀ ààmì iran ikeyin, nítorí náà “àkókò tí n bọ̀,” nínú ẹ̀sẹ̀ Isaiah, ni a sàmì sí ní pátó gégé bí àwọn ojọ̀ ikeyin idájọ̀ iwádíí.

Aísáyà sọ pé àwọn “ọ̀mọ irọ̀” yòò kọ iránsẹ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ tí a sàfihàn lóri “tábilì” tí a sì ẹ̀ akíyèsí rẹ̀ nínú “iwé,” nítorí wọn wí “fún àwọn aríran pé, Ẹ má ẹ̀ ríran; àti fún àwọn wòlì pé, Ẹ má ẹ̀ sọ ohun tí ó tọ́ fún wa ní àsọtẹ̀lẹ̀, ẹ̀ sọ ohun didán fún wa, ẹ̀ sọ ẹ̀tàn ní àsọtẹ̀lẹ̀.” Ní ọ̀dún 1863, Àdífẹ̀ntìsì Làódíkèà bẹ̀rẹ̀ ilànà kan tí ó n lágbara sí i ní fifi ibèèrè àwọn ọ̀mọ irọ̀ ẹ̀. Aísáyà sàpẹ̀pẹ̀ isẹ̀ náà gégé bí ikòsilẹ̀ àwọn ọ̀nà àtijọ̀ tí àwọn ipilẹ̀ Míláràiti, nítorí wọn wí pé, “Ẹ yọ kúrò ní ọ̀nà, ẹ̀ yà kúrò lójú ipa ọ̀nà, ẹ̀ mú kí Ẹni Mímọ́ Ísirelì kúrò níwájú wa.” Ọ̀nà náà, tí í ẹ̀ ọ̀nà náà gan-an, ni àwọn ọ̀nà àtijọ̀ tí Jeremáyà.

Báyìí ni Olúwa wí, È dúró ní àwọn ọ̀nà, kí ẹ̀ sì wò ó, kí ẹ̀ sì béèrè nípa àwọn ipa-ọ̀nà àtìjọ́, ibi tí ọ̀nà rere wà, kí ẹ̀ sì máa rìn nínú rẹ̀, ẹ̀ ó sì rí isinmi fún ọ̀kàn yín. Sùgbọ̀n wọn ní, A kì yóò rìn nínú rẹ̀. Jeremiah 6:16.

Ìkòsílẹ̀ àwọn “omọ̀ èké” sí “àwọn ọ̀nà àtìjọ́” Jeremáyà jẹ̀ ikòsílẹ̀ sí ihinrere Èkún Àárín Òru, níbi tí “isinmi” wà, èyí tí ó tún jẹ̀ “isinmi àti ìtura” náà tí wọn kò fẹ̀ gbọ́ nínú Isaiah, tí ó sì tún jẹ̀ ìtura ihinrere òjò ikeyìn. Ihinrere náà ni ihinrere Èkún Àárín Òru tí a sojú rẹ̀ nínú ìtàn àwọn Mílléràitì, tí a sì fi àpẹ̀rẹ̀ hàn lórí “àwọn tábilì” tí a mẹnuba nínú “iwé” kan. Ìkòsílẹ̀ àwọn omọ̀ èké sí ihinrere Èkún Àárín Òru ni a sojú rẹ̀ nípasẹ̀ ifẹ̀ wọn láti “mú kí Èni Mímọ́ Ísírẹ̀lì dákẹ́ kúrò níwájú” wọn. Ìran àkòkọ́ Ellen White, èyí tí Alpha àti Omega yóò dájú pé wọn yóò lò láti sojú òpin, n fí ọ̀nà àwọn olódodo hàn, ó n samisi imọ̀lẹ̀ ní ibèrẹ̀ rẹ̀, àti ẹ̀ni tí í ẹ̀ olùdarí “àwọn ọ̀lọ̀gbọ̀n” dé òpin ọ̀nà náà.

“Wọn ní imọ̀lẹ̀ tí n tòn gidigidi tí a gbé kalẹ̀ lẹ̀yìn wọn ní ibèrẹ̀ ọ̀nà náà, èyí tí àngẹ̀lì kan so fún mi pé ni ‘igbe àárín òru.’ Imọ̀lẹ̀ yí n tòn ní gbogbo ọ̀nà náà, ó sì n fún ẹ̀sẹ̀ wọn ní imọ̀lẹ̀, kí wọn má bàa kọ̀sẹ̀.

“Bí wọn bá pa ojú wọn mọ́ sórí Jèsù, ẹ̀ni tí ó wà níwájú wọn gan-an, tí ó sì n darí wọn lọ sí ilú náà, wọn wà ní ààbò. Sùgbọ̀n láipẹ̀, àwọn kan bèrẹ̀ sí í rẹ̀wèsì, wọn sì wí pé ilú náà sì jìnnà gan-an, àti pé wọn ti retí pé àwọn ibá tí wò inú rẹ̀ tẹ̀lẹ̀. Nígbà náà ni Jèsù máa n fí agbára ọ̀tún Rẹ̀ tí ó kún fún ògo gbé sókè láti fún wọn ní igboyà, àti láti apá Rẹ̀ ni imọ̀lẹ̀ kan ti jáde tí ó n yí lórí ẹ̀gbẹ̀ advent, wọn sì ké pé, ‘Alleluia!’ Àwọn mìíràn sì fi àifòkànbalẹ̀ sẹ̀ imọ̀lẹ̀ tí ó wà lẹ̀yìn wọn, wọn sì wí pé kí í ẹ̀ Ọ̀lórùn ni ó tí mú wọn jáde dé ibi jìjìnnà bẹ̀. Imọ̀lẹ̀ tí ó wà lẹ̀yìn wọn kú, ó fí ẹ̀sẹ̀ wọn sílẹ̀ nínú òkùnkùn pípẹ̀, wọn sì kọ̀sẹ̀, wọn pàdánù àfọ̀júsùn náà àti Jèsù lójú, wọn sì şubú kúrò lójú ọ̀nà náà sọkalẹ̀ sínú ayé òkùnkùn àti búburú tí ó wà ní isàlẹ̀.” Christian Experience and Teachings of Ellen G. White, 57.

Ó jẹ̀ imọ̀lẹ̀ Igbe Ọ̀ganjọ́ ní ibèrẹ̀ àti ní òpin. Jèsù (Èni Mímọ́ Ísírẹ̀lì) ni ẹ̀ni tí wọn fẹ́ kí ó dájú jìjẹ̀ ní iwájú wọn dúró. Imọ̀lẹ̀ láti apá ọ̀tún ológo Jèsù ni imọ̀lẹ̀ Igbe Ọ̀ganjọ́ gégé bí a ti şafihàn rẹ̀ lórí “àwọn tábilì” tí a mẹnuba nínú “iwé” náà. Ìkòsílẹ̀ àwọn “omọ̀ irọ́” sí iránşẹ̀ Igbe Ọ̀ganjọ́ ti Kristi, àti sí ọ̀nà tí wọn ní láti rìn lórí rẹ̀, mú idájọ́ Ọ̀lórùn wá sórí wọn bí wọn ẹ̀ şubú kúrò lórí ọ̀nà náà. “Ògiri gíga” tí a fọ́ lójìjì ni “ògiri” iyapa ijọ́ àti ipínlẹ̀ tí a parun ní òfin ojọ́ Àìkú tí n bọ́ láipẹ̀. Idájọ́ náà n bọ́ “lójìjì ní isẹ́jú kan náà,” yóò sì jẹ̀ “bí ifọ̀núkún àgò amọ̀kòkò tí a fọ́ sí wẹ̀wẹ̀.” Òun ni idájọ́ tí ó ní ibàşẹ̀pọ̀ pẹ̀lú yíyí àmi Satani tí “tí ojoojúmọ́” padà sórí, àti pípẹ̀ é mọ́ gégé bí àmi Kristi.

Lóòótó, yíyí tí ẹ̀ n yí nńkan padà sí isàlẹ̀ yóò jẹ̀ kíkà sí bí amọ̀ amọ̀kòkò: nítórí isẹ̀ náà ha lè so nípa ẹ̀ni tí ó dá a pé, Òun kò dá mi? tàbí ohun tí a mọ́ nńkan rẹ̀ ha lè so nípa ẹ̀ni tí ó mọ́ ó pé, Òun kò ní òye? Isaiah 29:16.

“Èbọ́ ojoojúmọ́” ni ọ̀títọ́ àsoṭẹ̀lẹ̀ tí n so àwọn ẹ̀sẹ̀ mẹ́rin inú Dáníẹ̀lì orí kejilá pọ́, tí ó n fí iyàtò tó wà láàárín àwọn ẹ̀ni búburú àti àwọn ọ̀lọ̀gbọ̀n hàn. “Èbọ́ ojoojúmọ́” ni ọ̀títọ́ tí àwọn tí n gba itanrànşẹ̀ alágbára nínú 2 Tẹ̀salóníkà kóríira. “Èbọ́ ojoojúmọ́” dúró fún ifẹ́kúfẹ́ àwọn “omọ̀ irọ́” láti mú kí Èni Mímọ́ Ísírẹ̀lì kúrò ní ọ̀nà wọn. A sì şàpẹ̀rẹ̀ ijìyà wọn nípa fifọ́ ohun èlò amọ̀ amọ̀kòkò; ohun tí ó sì kù jẹ̀ àpẹ̀júwe ipò iparun àwọn wúndiá aşıwèrè, nítórí pẹ̀lú àwọn apá tí ó fọ́ tí ó sì sẹ̀ kù nínú ohun èlò amọ̀ amọ̀kòkò tí a fọ́ yẹ̀n, “a kì yóò rí” “apá kan láti fí gbé iná jáde láti inú ààrò, tàbí láti fí

fa omi jáde nínú ihò.”

“Ìnà” àti “omi” méjèjèjì jẹ àmì ti Èmí Mímó, gégé bí òróró nàà ẹ̀ rí nínú àkàwé àwọn wúndiá mēwàá. Nígbà tí Èkún Òru Àárín bá dé lójijì ní iṣẹ́jú kan, gégé bí ó ti ẹ̀ ní ipadé àgọ̀ Exeter ní Oṣù Kejo ọ̀dún 1844, yóò ẹ̀ ẹ̀ kó má ẹ̀ ẹ̀ fún “àwọn ọ̀mọ̀ irọ̀” láti rí òróró kankan (omi tàbí ìnà). A pè wọn láti “padà” lẹ́yìn idààmú àkókó gégé bí Jeremiah ti ẹ̀, ẹ̀gbọn wọn kò.

A rí ọ̀rọ̀ rẹ̀, mo sì jẹ̀ wọn; ọ̀rọ̀ rẹ̀ sì di ayọ̀ àti idùnnú ọ̀kàn mi fún mi: nítorí a fi orúkọ̀ rẹ̀ pè mí, OLúwa Olorun àwọn ọ̀mọ̀-ogun. Èmi kò jókòò nínú àpéjọ̀ àwọn ẹ̀lẹ̀gàn, bẹ̀ ẹ̀ ni n kò yò; mo jókòò nikan nítorí ọ̀wọ̀ rẹ̀: nítorí iwọ̀ ti fi ibínú kún mi. Èṣe tí irora mi fi jẹ̀ ti gbogbo ìgbà, tí ọ̀gbé mi kò sì lè ẹ̀ iwòsàn, tí ó kò láti wò sà? Sẹ̀ iwọ̀ yóò ha jẹ̀ sí mi gégé bí èké pátápátá, àti bí omi tí n kùnà? Nítorí nàà, báyi ni OLúwa wí, Bí iwọ̀ bá padà, nígbà nàà ni èmi yóò mú ọ̀ padà wá, iwọ̀ yóò sì dúró níwájú mi: bí iwọ̀ bá yọ̀ ohun iyebiye kúrò nínú ohun ẹ̀lẹ̀gbin, iwọ̀ yóò dàbí ẹ̀nu mi: kí wọn padà sódò rẹ̀; ẹ̀gbọn iwọ̀ má ẹ̀ padà sódò wọn. Èmi yóò sì sọ̀ ọ̀ di ọ̀giri idẹ̀ olódi fún àwọn èniyàn yi: wọn yóò sì bá ọ̀ jagun, ẹ̀gbọn wọn kí yóò borí rẹ̀: nítorí èmi wà pẹ̀lú rẹ̀ láti gbà ọ̀ là àti láti tú ọ̀ sílẹ̀, ni OLúwa wí. Èmi yóò sì gbà ọ̀ jáde kúrò lówọ̀ ẹ̀ni búburú, èmi yóò sì rà ọ̀ padà kúrò lówọ̀ ẹ̀ni ẹ̀rù. Jeremiah 15:16–21.

Jeremiah dúró fún àwọn tí wọn padà lẹ́yìn idààmú àkókó. Àwọn tí wọn wọ̀ inú iṣé yíya “ẹ̀ni iyebiye kúrò lódò ẹ̀ni àiniyelóri,” kí wọn lè “dúró níwájú” OLúwa, kí wọn sì jẹ̀ “ẹ̀nu” OLúwa. Àwọn nàà ni a sojú fún nípasẹ̀ Danieli nínú orí kẹ̀sàn-án, gégé bí àwọn tí n lóye ipò itúkà wọn, tí wọn sì tẹ̀lẹ̀ e pẹ̀lú àdúrà Lefitiku m̀rindínlọ̀gbọn. Àwọn nàà ni a tún sojú fún nípasẹ̀ àwọn olùṣọ̀ Danieli, Jeremiah àti Habakkuk, tí a fi wé “àwọn ọ̀mọ̀ èké” ní iyàtò. “Àwọn ọ̀mọ̀ èké” nàà ni “Èni Mímó Ísráẹ̀lì” pè pẹ̀lú, nígbà tí Ó wí pé, “ní yíyípadà àti isinmi ni a ó fi gbà yín là; nínú idákéjẹ̀ àti nínú igbékẹ̀lẹ̀ ni agbára yín yóò wà: ẹ̀gbọn ẹ̀yin kò fẹ̀.”

Àwọn iyebiye Miller ni àwọn ọ̀títọ̀ tí a ẹ̀fihàn lóri àwọn tábilì Hábákúkù, tí n sojú idánwò ihìn Ìkédé Àárín Òru, ẹ̀yí tí n mú àwọn olùṣọ̀sin méjì jáde. Àmì iṣòtẹ̀ tí a fi hàn sí àwọn iyebiye wònyí ni “ìgbà gbogbo.” Miller péye nínú òye rẹ̀ nípa “ìgbà gbogbo,” ẹ̀gbọn òye rẹ̀ ní ààlà nípasẹ̀ itàn-àyé tí ó gbé nínú rẹ̀, àti àwọn iyebiye tí ó ti mọ̀ ọ̀ fi lélé lóri tábilì ní àárín yàrà rẹ̀, wọn ti n tàn ní imólẹ̀ tó pò sí i ní ìgbà mēwàá ju bí wọn ti rí nígbà tí Miller kókó fi wọn lélé lóri tábilì rẹ̀. Wọn wà nísinsinyí nínú àpótí iṣúra kan tí ó tóbi sí i, nítorí àpótí iṣúra nàà kò tún sojú Bíbẹ̀lì nikan mọ̀ bí ó ti ẹ̀ ní àkókò Miller, ẹ̀gbọn nísinsinyí ó n sojú Bíbẹ̀lì àti Èmí Àsọ̀tẹ̀lẹ̀ pẹ̀lú.

Àwọn ẹ̀lẹ̀rì méjèjèjì wònyí ni n mú imólẹ̀ idánwò jáde ní àwọn ọ̀jọ̀ ikẹ̀yin, àti àwọn ẹ̀lẹ̀rì méjèjèjì wònyí ni ó di pápá ogun pàtàkì kan ní àwọn ọ̀jọ̀ ikẹ̀yin. Miller rí ogun nàà, nítorí nínú àlà rẹ̀ wọn mú àpótí isinkú rẹ̀ (Bíbẹ̀lì), wọn sì fà á yà. Johanu, ẹ̀ni tí ó dúró fún “àwọn ọ̀lọ̀gbọn” ní àwọn ọ̀jọ̀ ikẹ̀yin, “wà ní erékùsù tí a n pè ní Patmosi, nítorí ọ̀rọ̀ Olorun, àti nítorí ẹ̀rì Jèsù Kristi.” Wọn n ẹ̀ inúnibini sí Johanu nítorí gbígba rẹ̀ gbọ̀ iránṣe ti Bíbẹ̀lì àti ti àwọn ikòwé Ellen White.

A ó máa tẹ̀síwájú nínú iṣàgbéyẹ̀wò àwọn ọ̀títọ̀ tí a sojú fún nípasẹ̀ iran Odò Ulai, tí a tú sílẹ̀ ní 1798, nínú àpilẹ̀kọ̀ tí ó kàn.

“A kò ní ní ohun kankan láti bẹ̀rù nípa ọ̀jọ̀ ọ̀lẹ̀, bí kò ẹ̀ bí a bá gbàgbé ọ̀nà tí OLúwa ti darí wa, àti ẹ̀kọ̀ Rẹ̀ nínú itàn igbésí ayé wa tí ó ti kojá.” Life Sketches, 196.